

Демографічна ситуація на Львівщині

У системі цінностей, якими дорожить будь-яка цивілізована нація, особливе місце відводиться здоров'ю людей.

Згідно з визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), здоров'я є станом повного соціального, біологічного і психологічного благополуччя людини, а не тільки відсутністю хвороб і фізичних вад.

Здоров'я людини не можна розглядати як щось незалежне, автономне. Залежить воно від багатьох факторів: кліматичних умов, стану навколишнього середовища, забезпечення продуктами харчування та їх цінності, соціально-економічних умов, а також станом медицини, а отже, є результатом впливу природних, антропогенних та соціальних факторів. Здоров'я є своєрідним дзеркалом соціально-економічного, екологічного, демографічного і санітарно-гігієнічного благополуччя країни, одним із соціальних індикаторів суспільного прогресу, важливим чинником, який впливає на якість та ефективність трудових ресурсів.

За даними ВООЗ, здоров'я на 37% залежить від соціально-економічних чинників, на 21% - забруднення атмосферного повітря; 19% - медичних і біологічних чинників, на 13% від складу питної води і 10% усіх інших чинників.

Здоров'я кожної людини яскраво відображається в загальній демографічній ситуації по Україні. Загальний рівень здоров'я населення в останні роки різко знизився. Збільшився рівень захворювань органів травлення, новоутвореннями, бронхіальною астмою та цукровим діабетом.

В 2017 році у порівнянні з 2016 роком незначно знизився рівень серцево-судинних захворювань, однак, дані захворювання залишаються актуальними з року в рік.

На Львівщині показник смертності населення від захворювань системи кровообігу залишається на рівні 2016 року і становить 62,4 % до загальної кількості померлих від усіх хворіб. В країнах Європи цей показник майже в 5 разів нижчий.

За даними КЗ Львівської обласної ради «Львівський обласний медичний інформаційно-аналітичний центр» наведена динаміка демографічних показників по Львівській області за 2016-2017 роки в розрізі районів та міст обласного значення.

Коефіцієнти народжуваності, смертності та природного приросту(+), скорочення (-) населення

Назва районів і міст обласного значення	Кількість народжених			Кількість померлих			Природний приріст, скорочення (-)/(+)		
	2000	2016	2017	2000	2016	2017	2000	2016	2017
з розрахунку на 1000 населення									
Міські поселення та сільська місцевість									
Всього по області	9,1	10,7	9,9	12,4	12,7	12,7	-3,3	-2,0	-2,8
Бродівський	9,8	10,4	8,2	15,1	15,1	15,6	-5,3	-4,7	-7,4
Буський	9,0	12,5	11,1	15,9	15,5	15,4	-6,9	-3,0	-4,3
Городоцький	8,9	11,5	10,4	14,1	14,4	14,4	-5,2	-2,9	-4,0
Дрогобицький	9,8	10,6	9,5	15,7	14,5	14,8	-5,9	-3,9	-5,3
Жидачівський	8,8	9,4	8,6	15,9	17,5	16,5	-7,1	-8,1	-7,9
Жовківський	11,1	12,7	11,8	14,0	12,7	12,6	-2,9	0,0	-0,8
Золочівський	9,0	10,0	9,7	15,4	14,5	14,4	-6,4	-4,5	-4,7
Кам'янка-Бузький	9,7	12,1	10,8	13,6	14,1	14,1	-3,9	-2,0	-3,3

Миколаївський	10,5	12,3	12,2	10,5	12,4	13,5	0,0	-0,1	-1,3
Мостиський	10,7	12,1	10,6	15,5	14,1	14,5	-4,8	-2,0	-3,9
Перемишлянський	9,1	11,7	11,4	16,3	18,2	18,7	-7,2	-6,5	-7,3
Пустомитівський	8,3	11,5	10,2	12,4	12,8	12,4	-4,1	-1,3	-2,2
Радехівський	10,4	9,4	9,8	14,7	14,9	14,3	-4,3	-5,5	-4,5
Самбірський	9,6	11,1	10,2	13,0	13,2	13,3	-3,4	-2,1	-3,1
Сколівський	12,2	13,5	12,1	13,8	14,7	14,8	-1,6	-1,2	-2,7
Сокальський	9,7	11,0	9,7	14,2	14,7	14,5	-4,5	-3,7	-4,8
Старосамбірський	9,8	10,4	9,3	14,3	14,3	13,9	-4,5	-3,9	-4,6
Стрийський	9,2	11,3	10,5	12,4	14,0	13,8	-3,2	-2,7	-3,3
Турківський	13,3	13,5	12,5	13,0	15,2	13,4	0,3	-1,7	-0,9
Яворівський	11,1	13,4	12,5	10,5	10,7	10,1	0,6	2,7	+2,4
Львів	7,8	9,8	9,4	10,6	11,1	11,2	-2,8	-1,3	-1,8
Борислав	9,0	10,3	10,1	13,5	14,1	14,7	-4,5	-3,8	-4,6
Дрогобич	8,4	8,4	7,8	9,8	10,8	11,1	-1,4	-2,4	-3,3
Моршин*	8,8	7,6	7,0	9,2	8,5	11,1	-0,4	-0,9	-4,1
Новий Розділ	10,0	9,3	7,2	5,5	8,9	8,5	4,5	0,4	-1,3
Стрий	7,4	10,2	8,5	10,9	11,3	10,6	-3,5	-1,1	-2,1
Трускавець*	7,5	7,0	5,8	9,0	8,2	8,1	-1,5	-1,2	-2,3
Червоноград	8,6	9,6	8,2	9,5	12,0	11,6	-0,9	-2,4	-3,4

* - Для розрахунку відносних показників взято середньорічну чисельність постійного населення.

**Розподіл постійного населення за віковими групами на 1 січня 2018 року
(за розрахунком)**

Назва районів і міст обласного значення	з нього у віці							
	Всього насе- лення	Молодшом у від праце- здатного, 0-15рр.	Жінки - 16-54 р. Чоловіки -16-59р.	Жінки-55р. і старші, Чоловіки- 60р. і старші	Діти 0- 14 включ но	Діти 15- 17 включ но	Дорослі 18 р. і старші	Жінки фертиль- ного віку, 15-49рр.
тисяч осіб								
Всього по області	2511,2	437,3	1460,6	613,3	416,9	68,3	2026,0	603,5
Бродівський	58,9	10,7	33,6	14,6	10,2	1,7	47,0	13,8
Буський	46,5	8,8	26,4	11,3	8,4	1,2	36,9	10,9
Городоцький	68,7	12,4	39,3	17,0	12,0	1,8	54,9	16,3
Дрогобицький	74,5	13,3	42,4	18,8	12,8	2,0	59,7	17,3
Жидачівський	67,4	10,8	37,9	18,7	10,3	1,7	55,4	15,2
Жовківський	110,8	21,7	65,6	23,5	20,8	3,2	86,8	26,5
Золочівський	69,4	12,0	40,6	16,8	11,3	1,9	56,2	16,6
Кам'янка-Бузький	57,4	10,8	33,3	13,3	10,3	1,6	45,5	13,6
Миколаївський	63,0	11,8	36,2	15,0	11,3	1,7	50,0	14,5

Мостиський	56,9	10,9	33,1	12,9	10,4	1,8	44,7	13,7
Перемишлянський	38,6	6,9	21,3	10,4	6,6	1,0	31,0	8,6
Пустомитівський	119,4	22,0	67,0	30,4	21,2	3,2	95,0	28,2
Радехівський	47,5	8,6	27,0	11,9	8,2	1,5	37,8	11,0
Самбірський	102,6	18,5	60,2	23,9	17,5	2,9	82,2	25,1
Сколівський	47,6	10,0	26,7	10,9	9,5	1,6	36,5	11,0
Сокальський	92,1	16,3	53,2	22,6	15,5	2,4	74,2	21,3
Старосамбірський	77,5	13,1	45,6	18,8	12,4	2,1	63,0	18,2
Стрийський	62,0	11,1	35,4	15,5	10,7	1,7	49,6	14,4
Турківський	49,8	11,0	28,0	10,8	10,3	1,9	37,6	11,2
Яворівський	126,2	26,2	73,4	26,6	25,0	3,9	97,3	29,2
Львів	750,0	118,4	442,1	189,5	112,8	19,6	617,6	187,2
Борислав	36,4	6,5	20,6	9,3	6,1	1,0	29,3	8,7
Дрогобич	95,0	14,5	57,3	23,2	13,8	2,3	78,9	24,4
Моршин	4,3	0,7	2,4	1,2	0,7	0,1	3,5	1,1
Новий Розділ	29,0	4,6	17,6	6,8	4,3	0,9	23,8	7,5
Стрий	58,7	9,4	35,3	14,0	9,0	1,4	48,3	14,2
Трускавець	20,3	3,0	11,3	6,0	2,8	0,4	17,1	4,5
Червоноград	80,7	13,3	47,8	19,6	12,7	1,8	66,2	19,3

Неінфекційні захворювання (діабет, новоутворення, серцево-судинні захворювання, хронічні захворювання органів дихання) є причиною смерті більше, ніж 80% мешканців Львівщини.

Смертність населення за окремими причинами смерті

Причини смерті	2016		2017		У відсотках до підсумку	
	Кількість осіб	з розрахунку на 100тис. населення	Кількість осіб	з розрахунку на 100тис. населення	2016	2017
Міські поселення та сільська місцевість						
Всього померло від усіх хвороб	32263	1273,2	32087	1267,4	100,0	100,0
в тому числі:						
Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	392	15,5	438	17,3	1,2	1,4
з них: туберкульоз	260	10,3	279	11,0	0,8	0,9
в т.ч. органів дихання	204	8,1	223	8,8	0,6	0,7
Новоутворення	4565	180,1	4372	172,7	14,1	13,6
з них: злоякісні	4531	178,8	4322	170,7	14,0	13,5
Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	17	0,7	15	0,6	0,1	0,0
Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	328	12,9	296	11,7	1,0	0,9
з них: цукровий діабет	312	12,3	279	11,0	1,0	0,9
Розлади психіки та поведінки	47	1,9	48	1,9	0,1	0,1
Хвороби нервової системи	198	7,8	162	6,4	0,6	0,5
з них:						
розсіяний множинний склероз	34	1,3	15	0,6	0,1	0,0
епілепсія та епілептичний стан	9	0,4	16	0,6	0,0	0,0
Хвороби системи кровообігу	20019	790,0	20013	790,5	62,1	62,4
з них:						
хронічні ревматичні хвороби серця	48	1,9	47	1,9	0,1	0,1
гіпертонічна хвороба серця (всі форми)	11	0,4	16	0,6	0,0	0,0
гострий інфаркт міокарда (в т.ч. повторний)	710	28,0	626	24,7	2,2	2,0
атеросклеротична хвороба серця	6653	262,5	7568	298,9	20,6	23,6
цереброваскулярні хвороби	2616	103,2	2461	97,2	8,1	7,7
в т.ч. інсульти (всі форми)	1547	61,0	1436	56,7	4,8	4,5
Хвороби органів дихання	993	39,2	840	33,2	3,1	2,6
з них:						
пневмонія	264	10,4	252	10,0	0,8	0,8
астма та астматичний стан	8	0,3	3	0,1	0,0	0,0
емфізема та інші хронічні х-би нижніх дих. шляхів	645	25,5	547	21,6	2,0	1,7
Хвороби органів травлення	1133	44,7	1180	46,6	3,5	3,7

з них:						
виразка шлунка і дванадцятипалої кишки	85	3,4	100	3,9	0,3	0,3
хвороби кіла та непрохідність кишок	25	1,0	23	0,9	0,1	0,1
алкогольна хвороба печінки	133	5,2	127	5,0	0,4	0,4
цироз печінки (виключаючи алкогольні)	491	19,4	543	21,4	1,5	1,7
жовчнокам'яна хвороба (холелітіаз)	19	0,7	16	0,6	0,1	0,0
гострий панкреатит та інші х-би підшлунк. залози	171	6,7	166	6,6	0,5	0,5

Розподіл померлих за основними причинами смерті та віковими групами на 1 січня 2018 року

Причини смерті	Всього	з них у віці					
		Молодшому від працездатного 0-15рр.	Жінки - 16-54 р. Чоловіки -16-59р.	Жінки-55р. і старші, Чоловіки-60р. і старші	Молодшому від працездатного, 0-15рр.	Жінки-16-54 р. Чоловіки -16-59р.	Жінки-55р. і старші, Чоловіки-60р. і старші
		Осіб			у відсотках до всіх померлих		
Міські поселення та сільська місцевість							
Всього померло від усіх хвороб	32087	301	5721	26065	0,9	17,8	81,3
в тому числі:							
Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	438	15	351	72	3,4	80,1	16,5
з них: туберкульоз	279	1	220	58	0,4	78,8	20,8
в т.ч. органів дихання	223	1	181	41	0,4	81,2	18,4
Новоутворення	4372	18	1159	3195	0,4	26,5	73,1
з них: злоякісні	4322	17	1144	3161	0,4	26,5	73,1
Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	15	-	4	11	-	26,7	73,3
Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	296	3	60	233	1,0	20,3	78,7
з них: цукровий діабет	279	1,0	54	224	0,4	19,3	80,3
Розлади психіки та поведінки	48	-	36	12	-	75,0	25,0
Хвороби нервової системи	162	8	78	76	4,9	48,2	46,9
з них:							
розсіяний множинний склероз	15	-	8	7	-	53,3	46,7
епілепсія та епілептичний стан	16	-	14	2	-	87,5	12,5
Хвороби системи кровообігу	20013	1	1682	18330	0,0	8,4	91,6
з них:							
хронічні ревматичні хвороби серця	47	-	13	34	-	27,7	72,3
гіпертонічна хвороба серця (всі форми)	16	-	8	8	-	50,0	50,0
гострий інфаркт міокарда (в т.ч. повторний)	626	-	180	446	-	28,8	71,2
атеросклеротична хвороба серця	7568	-	389	7179	-	5,1	94,9
цереброваскулярні хвороби	2461	1	351	2109	0,0	14,3	85,7
в т.ч. інсульти (всі форми)	1436	1	296	1139	0,1	20,6	79,3
Хвороби органів дихання	840	5	249	586	0,6	29,6	69,8
з них:							
пневмонія	252	3	186	63	1,2	73,8	25,0
астма та астматичний стан	3	-	2,0	1	-	66,7	33,3
емфізема та ін. хрон. х-би нижніх дих. шляхів	547	-	45	502	-	8,2	91,8
Хвороби органів травлення	1180	1	692	487	0,1	58,6	41,3
з них:							
виразка шлунка і дванадцятипалої кишки	100	-	44	56	-	44,0	56,0
хвороби кіла та непрохідність кишок	23	1	4	18	4,3	17,4	78,3
алкогольна хвороба печінки	127	-	100	27	-	78,7	21,3
цироз печінки (виключаючи алкогольні)	543	-	344	199	-	63,4	36,6
жовчнокам'яна хвороба (холелітіаз)	16	-	1	15	-	6,2	93,8
гострий панкреатит та ін. х-би підшл. залози	166	-	119	47	-	71,7	28,3

Несприйнятливим є те, що зберігається високий рівень смертності від неінфекційних захворювань осіб працездатного віку як серед жінок, так і серед чоловіків.

Основним напрямком у зменшенні ризику неінфекційної захворюваності є профілактичні заходи.

Пам'ятайте, що «Грам профілактики цінніше кілограма ліків»!

Завідувач відділу
епідеміологічного нагляду (спостереження)
та профілактики неінфекційних захворювань

Винар В.Д.